

Et enklere beskæftigelsessystem

Maj 2017

**Danske
A- Kasser**

Et enklere beskæftigelsessystem

Der skal ikke fastsættes regler om *alt*. Der skal ikke udvikles centrale IT- eller andre redskaber til *alt*. Der skal ikke *altid* lægges implementerings- og proceskrav ud i driften. For så er det, at simple og enkle målsætninger i sidste ende går tabt i bureaukrati.

A-kasserne er stærkt optagede af at levere en god indsats til ledige borgere/medlemmer sammen med jobcentrene. Det er et mål for os, at de ledige, der har mest behov for indsatsen, får den hurtigt. Det forudsætter, at der ikke bruges uforholdsmæssigt mange ressourcer på de ledige der har en god udsigt til at komme i job helt af sig selv tidligt i ledighedsforløbet.

Derfor er det ikke tilstrækkeligt kun at se på regelforenklinger, men også på om ressourcerne ift.

selve indsatsen bruges hensigtsmæssigt og understøtter målet om at få de ledige i job.

Beskæftigelsesområdet er kendetegnet ved stor kompleksitet – bl.a. på grund af mange regler, IT-redskaber og proceskrav. Det er imidlertid langt fra alle regler, redskaber eller krav der giver lige god mening for borgerne eller for de medarbejdere, der har det som en kerneopgave at få borgerne tilbage i job.

Derfor er det en god idé at luge ud – og se systemet efter i sømmene.

Det er også en god idé at reflektere over, hvorfor systemet er blevet så komplekst og bureaukratisk som det er. For det er jo ikke meningen, at tiden skal bruges på alt muligt andet end kerneopgaven. Man skal bl.a. reflektere over, hvorfor der fortsat sker omfattende styring via mange forskellige styringsredskaber på én gang – og hvad den rette balance er i

opgavedelingen mellem embedsværk/styrelser og de udførende led.

Der skal ikke fastsættes regler om *alt*. Der skal ikke udvikles centrale IT- eller andre redskaber til *alt*. Der skal ikke *altid* lægges implementerings- og proceskrav ud i driften. For så er det, at simple og enkle målsætninger i sidste ende går tabt i bureaukrati.

Det er vigtigt, at politikere og embedsværk reflekterer over dette – for ellers er vi lige vidt.

Beskæftigelsesområdet er hele tiden under omlægning. Der udstedes hele tiden nye regler og sættes nye tiltag og projekter i værk med afsæt i områdets målsætninger. Meningen er, at de skal omsættes til resultater, ikke bare til gavn for den enkelte borger, men for hele samfundet.

Men det er svært, når jobcentrene samtidig er pressede på ressourcerne, på økonomien og på opgaverne. For så er der ikke den fornødne tid – fx til at lade medarbejderne blive en drivkraft i implementeringen af målsætningerne og bære dem ud til borgerne.

Styringen fra centralt hold er i de seneste år taget *markant* til. Sammen med eksterne konsulenter er det nu embedsværket, der sætter sig til at designe IT-systemer med flow og funktionalitet, algoritmer til

beregning af vejledende samtaledatoer og samtalekapacitet og helt nye registrerings- og indberetningskrav. Samtidig udvikles kompetenceudviklingsforløb og forskellige guides til medarbejderne og planer, pjecer og spørgeskemaer til borgerne. For ikke at tale om redskaber til ledelsesmæssig dimensionering og planlægning af ressourcer og logistik, monitorering, kontrol og revision. Og endelig fastsættes der detaljerede regler i nye paragraffer, skemaer, blanketter og oversigter til det hele.

Det er de styringsmekanismer, vi ser ind i.

Samtidig har mange medarbejdere derude svært ved at følge med – og de har svært ved at finde ejerskab. De står tilbage og skal bruge uforholdsmæssigt meget tid på at finde rundt i de mange

styringsgreb i en i forvejen alt for presset hverdag.

I sit indspil til en forenkling af beskæftigelsesområdet peger KL på, at der skal en grundlæggende anden styring til fra centralt hold med fokus på målgruppespecifikke, regelfastsatte minimumsrettigheder, mindre procesbureaukrati og mere sund fornuft – og så skal området selvfølgelig forenkles.

Dette er vi meget enige i.

Med indspillet fra KL ser det ud til, at der langt hen ad vejen er konsensus om målsætningerne på beskæftigelsesområdet. Det ser også ud til, at der er konsensus om, at det er de regler og redskaber, der fungerer godt og har en god effekt, der skal bygges videre på. Endelig er der konsensus om at sikre, at der

investeres i borgerne. Medarbejderne skal først og fremmest bruge tiden på at få den enkelte i job. Og så skal området monitoreres og der skal følges op på om resultatmålene nås.

Også dette er vi meget enige i.

Vi vil derfor kun pege på nogle få – men centrale – områder, hvor man kunne skabe et bedre og mere enkelt beskæftigelsessystem for borgerne, nærmere bestemt de borgere, der har forsikret sig mod ledighed via medlemskab af en a-kasse. Vi vil gerne optimere samspillet med jobcentrene om disse borgere, forenkle administrationen og dele yderligere opgaver med jobcentrene for hermed at tage lidt af presset af hverdagen i jobcentrene.

Samtaleforløbet

I de seneste år er der etableret et tæt samarbejde mellem medarbejderne i jobcentrene og medarbejderne i a-kasserne. Samarbejdet er blevet opbygget, fordi medarbejderne nu holder fælles jobsamtaler med de borgere/medlemmer, der er ledige.

De fælles jobsamtaler er blevet et vigtigt redskab og et helt centralt omdrejningspunkt i indsatsen.

Vi mener derfor, at det fremover er de fælles jobsamtaler, der skal fokuseres på og prioriteres i ledige borgers samtaleforløb.

I dag ligger de fælles jobsamtaler – i de første 6

måneder – i et presset forløb med mange andre samtaler, hvilket man godt kan diskutere det hensigtsmæssige i, særligt ift. de ledige, der ser ud til hurtigt at komme i job.

For ledige med gode jobudsigter mener vi, at den 1. fælles jobsamtale med fordel kan rykkes til et senere tidspunkt i ledighedsforløbet, dog *senest* til 11. ledighedsuge. Hermed er der tid til at holde samtalen, inden der skal iværksættes en indsats for de borgere, der er under 30 år eller 50 år og derover.

I perioden op til 1. fælles jobsamtale vil ledige med gode jobudsigter have mulighed for at deltage i forskellige samtaler

og jobstøtteaktiviteter eller særligt tilrettelagte forløb i a-kassen. Dermed bidrager a-kassen til, at flest muligt kommer i job inden seneste frist for afholdelse af fællessamtalen. Der er således ikke behov for, at ledige også går til samtaler mv. i jobcenteret inden den 1. fællessamtale.

For ledige *med mindre gode jobudsigter* eller for hvem a-kassen eller jobcenteret mener, at der er et særligt behov for en tidlig indsats, holdes den 1. fælles jobsamtale *senest* ved 4-6. ledighedsuge, hvilket også er fristen i dag. Under samtalen aftales det videre forløb for den ledige. Forløbet kan fx ligge i a-kassen. Hermed sikres det, at

der hurtigt iværksættes en konkret indsats for den ledige.

Der vil fx kunne være behov for en tidlig samtale, hvis en screening/profilering via et værktøj, som a-kassen og jobcenteret har *aftalt* at bruge, viser, at den ledige muligvis vil kunne få en længere vej i job end andre ledige. Der vil også kunne være behov for en tidlig samtale, hvis den ledige er i målgruppen og motiveret for uddannelse, herunder et uddannelsesløft mv.

De fælles jobsamtaler er blevet et vigtigt redskab og et helt centralt omdrejningspunkt i indsatsen. Vi mener derfor, at det fremover er de fælles jobsamtaler, der skal fokuseres på og prioriteres i ledige borgers samtaleforløb.

A-kassen finder ved CV-samtalen ud af, om den ser et behov for en tidlig fælles jobsamtale – eller om den 1. fælles jobsamtale vil kunne rykkes til senest 11. uge med ledighed. A-kassen giver umiddelbart efter CV-samtalens afholdelse jobcenteret besked om, hvor i forløbet den mener, at fællessamtalen skal holdes.

Jobcenteret indkalder borgeren og a-kassen til en fælles jobsamtale, medmindre det eksplicit er aftalt, at det er a-kassen, der indkalder hertil.

Det IT- og datamæssige "set up", der er udviklet fra centralt hold

ift. samtalerne, re-designes for at understøtte et bedre samspil og en mere effektiv drift i jobcentre og a-kasser samt et bedre datagrundlag til opfølgning og monitorering af samtalerne. Registreringskrav skal give mening for medarbejderne og støtte op om en effektiv drift, som man kan se resultaterne af.

I dag fastlægges borgerens/medlemmets jobmål og videre vej mod målet af jobcenteret ved den 1. fælles jobsamtale – og eventuelle aktiviteter, fx til jobstøtte, skrives ind i "Min Plan". Sådan er det også fremover.

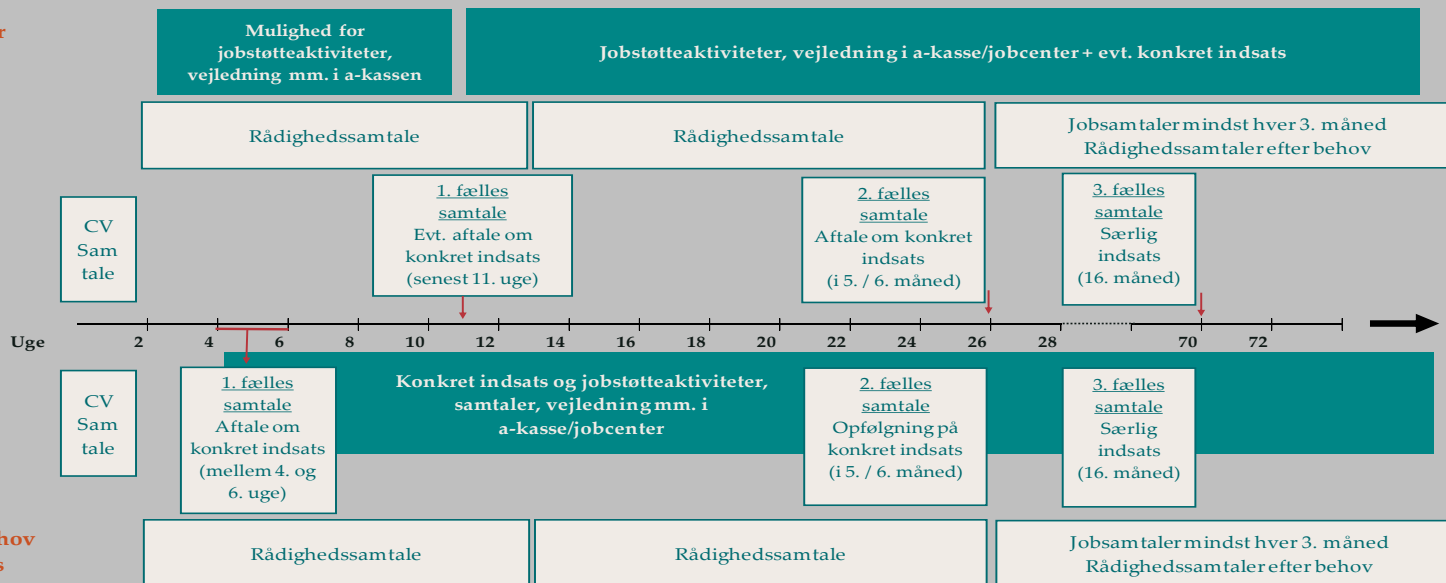
A-kasserne vil udvikle jobstøtteaktiviteter, som jobcenteret efter nærmere aftale kan benytte sig af i hele ledighedsforløbet. Hermed vil a-kasserne løfte en del af opgaven på et område, som jobcentrene bl.a. på grund af manglende driftsrefusion, ofte nedprioriterer. A-kasser som måtte ønske det, vil også udvikle yderligere aktiviteter, fx helbredstjek, stresshåndtering og andre sundhedsrettede tiltag, som jobcenteret kan benytte sig af efter aftale.

Udgangspunktet for den 1. fælles jobsamtale – som for de andre fælles jobsamtaler – er, at

a-kassen deltager i samtalerne, medmindre borgeren/medlemmet har valgt a-kassens deltagelse fra.

Alle fælles jobsamtaler holdes ved personligt fremmøde, medmindre borgeren er omfattet af en mindre intensiv indsats, arbejdsfordeling eller er hjemsendt på grund af vejrlig eller materialeangel.

Gode jobudsigter

Det er vigtigt at understrege, at jobcenteret selvfølgelig altid vil kunne lægge almindelige jobsamtaler ind i ovennævnte samtaleforløb, hvis jobcenteret ser et behov herfor eller hvis borgeren selv ønsker det. Vi ser ingen grund til, at der lægges formkrav, fx omkring fremmøde mv., ned over de supplerende jobsamtaler.

Den 2. fælles jobsamtale mener vi ligger, hvor den skal. Også denne samtale er der hermed tid til at holde, inden der skal iværksættes en indsats for ledige borgere, der er mellem 30 og 50 år.

Herudover holdes der rådighedssamtaler i a-kassen som i dag.

Efter de første 6 måneder af ledighedsforløbet skal der som minimum holdes jobsamtaler i jobcenteret med den ledige hver 3. måned. Nogle af samtalerne vil også kunne holdes som fælles jobsamtaler efter nærmere aftale mellem jobcenter og a-kasse – og hvis den ledige ønsker det. Ved ikke at bruge uforholdsmæssigt mange ressourcer i den første del af ledighedsforløbet på de ledige, der har gode udsigter til hurtigt at komme i job helt af sig

selv, vil der kunne flyttes ressourcer over til en ekstra indsats for de langtidsledige, fx i form af flere samtaler.

Fællessamtalen ved 16. måneders ledighed fastholdes som en minimumsrettigheds-samtale for den ledige.

Med ovennævnte holdes der som minimum 5 samtaler med den ledige i de første 6 måneder af ledighedsforløbet. A-kasserne holder én CV-samtale og to rådighedssamtaler, mens jobcenteret og a-kassen i fællesskab holder to jobsamtaler.

Efter 6 måneder holdes som minimum de samtaler, der holdes i dag.

Vi mener, at man med ovennævnte skaber nogle bedre rammer for samtaleforløbet i jobcentre og a-kasser og fokuserer ressourcerne mod de redskaber, der fungerer godt – de fælles jobsamtaler – og mod de ledige, der har et reelt behov for samtaler og indsats.

Selvbooking

A-kasserne har opereret med selvbooking i mange år – også inden området blev reguleret ned i alle detaljer. Og de har indrettet administrationen efter, at langt de fleste ledige selv booker deres samtaler, hvilket de ledige er tilfredse med.

Med en målsætning om at de ledige i højere grad skal tage ejerskab til eget forløb valgte man i 2016 at fastsætte krav om obligatorisk selvbooking og samtidig gennemregulere området – særligt ift. jobcentrene.

Nogle ledige har det svært med selv at booke en samtale af den ene eller den anden grund – og nogle foretrækker simpelthen at

få tilsendt en egentlig tid til samtale af jobcenteret eller a-kassen. Derfor giver det ikke altid mening, at det er obligatorisk for de ledige selv at booke deres samtaler. Og det giver ikke altid mening at bruge uforholdsmæssigt mange ressourcer på at vejlede om selvbooking, bookingfrister og konsekvenserne af manglende selvbooking, forlænge frister, lægge nye tider ud til de ledige, monitorere afmeldinger, administrere gentilmeldinger og følge op på, at der sker selvbooking af de samtaler, der ikke blev booket i første omgang – ikke mindst for at sikre, at samtalerne holdes til tiden.

Systemerne kan nemt sættes op til at sende en samtaleid ud til dem, der ikke selv har booket en samtale inden en given frist for selvbooking. Og med ét er der skabt en mærkbar forenkling.

Vi ser ikke det forhold, at den ledige ikke selv booker en samtale, som et eksempel på, at den pågældende ikke tager ejerskab til sit forløb. Vi ser det som et eksempel på, at vi gerne må kunne favne, at mennesker er forskellige – med forskellige ønsker og behov også ift. selvbooking.

Vi mener, at a-kasser og jobcentre skal gå foran som servicesektorer. I det ligger også, at selvbooking

er en service til borgerne, ikke et obligatorisk krav – særligt når systemerne uden videre kan sættes op til at sende de forholdsvis få borgere, der ikke selv booker en samtale, en samtaleid. Lad os derfor fokusere på alene at høste fordelene ved selvbooking.

Selvbooking er nu godt implementeret ude i driften. Vi mener derfor, at tiden er inde til at afregulere et område, der tidligere har fungeret til alles tilfredshed *uden regler*.

Vi mener, at a-kasser og jobcentre skal gå foran som servicesektorer. I det ligger også, at selvbooking er en service til borgerne, ikke et obligatorisk krav – særligt når systemerne uden videre kan sættes op til at sende de forholdsvis få borgere, der ikke selv booker en samtale, en samtaleid. Lad os derfor fokusere på alene at høste fordelene ved selvbooking.

Uddannelsesindsats til ledige i målgruppen for uddannelse

Uddannelse skal i dag ske til områder, hvor der enten er gode jobmuligheder eller hvor der inden for kortere tid forventes at blive behov for arbejdskraft.

Det tager tid at afdække borgerens/medlemmets motivation for uddannelse og uddannelsesønsker og få lagt en plan for den videre vej i uddannelse – for ikke at tale om den tid det tager at finde ud af hvilke institutioner i landet, der har hvilke uddannelser, om der er krav til optagelse, tilmeldingsfrister, plads på uddannelsen mv. Hertil kommer den tid det tager at følge op på, om borgeren er kommet godt i gang med sin uddannelse med henblik på at mindske frafald.

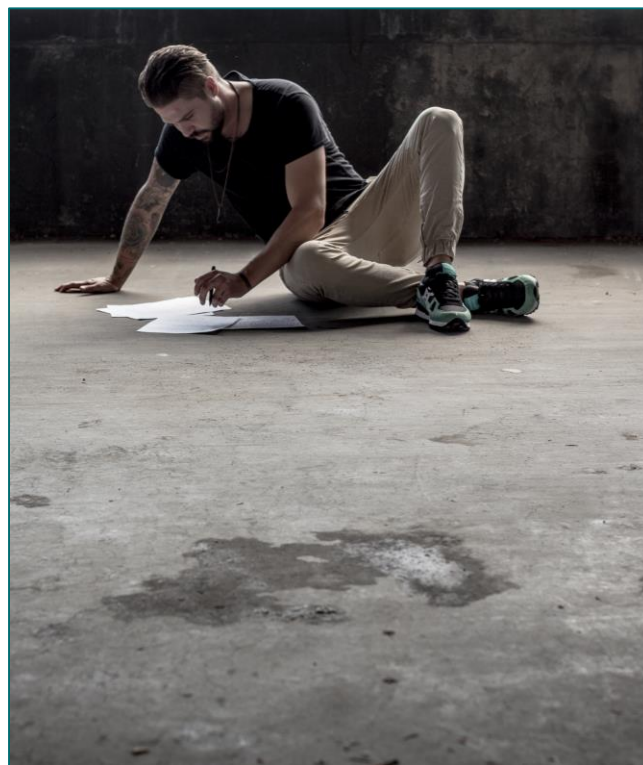
Vi mener, at jobcentrene skal have mulighed for at *aftale* med a-kasserne, at disse kan tilrettelægge en uddannelsesindsats og opfølgning på indsatsen for de medlemmer, der er i målgruppen for uddannelse. Indsatsen skal som udgangspunkt sigte mod områder med gode jobmuligheder eller mod mere generelle løft i den lediges

kompetenceniveau, så den ledige har et videre afsæt for at gå fra ufaglært til faglært.

Uddannelsesindsatsen retter sig mod uddannelsesforløb, der skal bevilliges af jobcenteret, fx under puljerne eller efter reglerne om uddannelsesløft – og retter sig således ikke mod jobrettet uddannelse i mindre end 6 uger. Her administreres som i dag.

Jobcenteret skal altid godkende uddannelsesindsatsen, inden den kan iværksættes. Jobcentre og a-kasser skal dog have mulighed for på forhånd at aftale en nærmere retning og økonomisk ramme for uddannelsesindsatsen – hvorefter godkendelsen kun er en formalitet.

Også for ledige udenfor målgruppen, hvor uddannelse giver god mening, skal man kunne aftale en uddannelsesindsats.

Vi mener, at jobcentrene skal have mulighed for at *aftale* med a-kasserne, at disse kan tilrettelægge en uddannelsesindsats og opfølgning på indsatsen for de medlemmer, der er i målgruppen for uddannelse.

Systematisk henvisningsforløb

I dag er der fastsat regler om, at der skal iværksættes et systematisk henvisningsforløb for ledige borgere der henvises til et job, men ikke får jobbet. Heri ligger bl.a., at jobcenteret skal henvide den ledige til nye job over en periode på 3 måneder fra første henvisning og evt. udsøge forskellige job, som den ledige herudover skal søge for til sidst at aktivere den ledige. Med andre ord: Der skal sættes lidt af en proces i gang.

Vi mener, at reglerne kan stå i vejen for brugen af henvisningsredskabet i jobcentre.

Ved henvisning udsøges der ofte flere ledige efter aftale med en arbejdsgiver, da denne gerne vil have flere potentielle medarbejdere ud til en samtale om et job. Men der er stadig kun ét job. Hvis 4 ledige henvises til det ene job, vil de 3 af dem helt sikkert ikke få jobbet – og de vil derfor efter reglerne skulle ind i et henvisningsforløb, hvor de systematisk henvises til nye job

og aktiveres. Alene fordi der må være en grund til, at lige disse ledige ikke fik det først henviste job.

Reglen er administrativt tung. Og selv om den formentlig kun bruges i mindre omfang sender den et ærgerligt signal om henvisninger som redskab og om de lediges tilgang til at få et job.

Vi mener ikke, at der er behov for reglen. Hvis jobcentrene ønsker at henvide en ledig borger til et andet job, fx efter ikke at have fået jobbet ved første henvisning, vil de altid kunne henvide igen efter de almindelige regler. Ligesom de i øvrigt vil kunne tage en række andre redskaber i brug, hvis de mener, at der er en grund til, at borgeren ikke fik et henvist job, fx hyppige samtaler og straks-aktivering. Er borgeren medlem af en a-kasse, kan jobcenteret herudover give a-kassen besked om, at der er tvivl om den pågældendes rådighed.

Tjek jobforslag

I dag skal de ledige tjekke jobforslag på Jobnet.dk senest hver 7. dag og hermed bekræfte, at de fortsat er jobsøgende. Sker dette ikke, vil de 1. gang få tilsendt en påmindelse og en frist. Tjekker de fortsat ikke jobforslag, vil de få en påmindelse og en ny frist – og herefter vil de blive afmeldt.

Mange ledige borgere/medlemmer har svært ved at se meningen med at tjekke jobforslag hver 7. dag – og i jobcentre og a-kasserne bruges der uforholdsmæssigt mange ressourcer på at vejlede om ordningen.

Vi anerkender, at ordningen i sin tid blev etableret, fordi mange borgere/medlemmer ikke afmeldte sig, når de gik i job, hvilket resulterede i at de fx blev indkaldt til samtaler, som de herefter udeblev fra. Og så gik der tid og ressourcer med at behandle irrelevante sager om udeblivelse.

Siden ordningen blev etableret, er der imidlertid kommet nye redskaber og ordninger til, bl.a. på Jobnet.dk – fx jobloggen som de ledige også ganske hyppigt skal ind og registrere i, og hvorfra de også kan se forslag til job, de vil kunne søge, uden at de dog hermed har tjekket jobforslag.

Vi mener derfor, at der må være grundlag for at se nærmere på, om der stadig er behov for "7-dages klikket" på Jobnet.dk – eller om man fx ved registrering af anden aktivitet på Jobnet.dk med tilstrækkelig sikkerhed kan udlede, at den ledige reelt fortsat er jobsøgende.

Mindre intensiv indsats

I dag er det kun jobcentrene, der kan registrere, at en ledig borger er på vej i job, på barsel, efterløn eller folkepension mv. og derfor er omfattet af en mindre intensiv indsats.

Hvis borgeren er omfattet af en mindre intensiv indsats, skal den pågældende ikke møde op til samtaler i jobcenteret eller i a-kassen. Samtalerne holdes i stedet på anden vis, fx pr. telefon. Borgeren skal herudover ikke aktiveres.

Ofte er det a-kassen, som borgeren/medlemmet meddeler ovennævnte forhold til. Hver gang må a-kassen imidlertid bede borgeren om at kontakte jobcenteret for her at få registreret den mindre intensive indsats. Dette er u hensigtsmæssigt og bureaukratisk for borgeren – og ikke i tråd med målsætninger om, at det er tilstrækkeligt for borgerne at henvende sig ét sted. Herudover er der ingen grund til, at det alene er jobcenteret, der skal have ressourcetrækket ift. registreringen.

Vi mener derfor, at a-kasserne også skal kunne registrere, at ledige er på vej i job, på barsel, efterløn eller folkepension mv. og derfor skal omfattes af en mindre intensiv indsats.

I dag har jobcentrene mulighed for at beslutte, at en borger ikke skal være omfattet af en mindre intensiv indsats, fx for at sætte ind mod et eventuelt misbrug mv. Denne mulighed skal a-kasserne også have.

Herudover skal jobcenter og a-kasse have mulighed for at give besked til den anden om, at de ikke mener, at en given ledig skal have mulighed for at blive omfattet. I så fald vil der ikke kunne registreres mindre intensiv indsats for den pågældende.

Forslag

- Nyt fleksibelt samtaleforløb
- Frivillig selvbooking
- Mere fleksibel administration af uddannelsesindsats
- "Tjek jobforslag"-krav afskaffes
- Systematisk henvisningsforløb afskaffes
- Både a-kasse og jobcenter skal kunne registrere "Mindre intensiv indsats"

Fokus på drift og kerneopgaver

Jobcentrene og a-kasserne er serviceorganisationer, der står for drift af kerneopgaver. For medarbejderne er det helt essentielt, at hverdagen fungerer og at der er tid og ressourcer til opgaverne. Regler, IT-redskaber, processer skal støtte op om en effektiv drift, hvis målsætningerne på området skal nås.

Beskæftigelsesområdet er komplekst og som sagt kendetegnet ved store omlægninger over en forholdsvis kort årrække. Det giver selvfølgelig også udslag i driften.

Der igangsættes ganske mange udviklingsprojekter og forsøgsordninger på

beskæftigelsesområdet fra centralt hold. Det er selvfølgelig godt at have fokus på fremtiden – og på løbende at iværksætte nye tiltag som på sigt vil kunne implementeres i driften. Vi mener imidlertid, at vi har nået et punkt, hvor der nu bruges for meget tid på projekter, der ikke er iværksat ud fra reelle behov i driften og "need to have", men mere ud fra et ønske fra centralt hold om at høste viden eller teste egne "skrivebords-idéer".

Samtidig "slører" de mange projekter og forsøgsordninger resultaterne – det bliver uklart, hvad der har effekt, hvis der er for meget i gang på samme tid.

Vi mener, at der er grund til igen at fokusere på driften, kerneopgaverne og de simple resultater ift. målsætningerne om at få borgerne i job. I det ligger også, at iværksættelsen af nye, centralt initierede projekter og forsøg må sættes i bero, medmindre der er et eksplicit ønske og generelt, udtalt driftsmæssigt behov for projekterne/forsøgene i de udførende led, dvs. ude i jobcentrene og a-kasserne.

Vi mener, at der er grund til igen at fokusere på driften, kerneopgaverne og de simple resultater ift. målsætningerne om at få borgerne i job. I det ligger også, at iværksættelsen af nye, centralt initierede projekter og forsøg må sættes i bero, medmindre der er et eksplicit ønske og generelt, udtalt driftsmæssigt behov for projekterne/forsøgene i de udførende led, dvs. ude i jobcentrene og a-kasserne.

Et enklere beskæftigelsessystem

Vi ser frem til det videre arbejde, som vi meget gerne vil bidrage konstruktivt til.

Danske A- Kasser

Det er godt, at afbureaukratisering igen sættes på dagsorden – og at ministeren i den forbindelse har sat sig i spidsen for en forenkling af beskæftigelsesområdet. Det kan vi kun støtte op om.

Når det er sagt, er det en helt klar forudsætning, at forenklingsprocessen ikke – som det er set gentagne gange tidligere – resulterer i, at der bare fastsættes *nye* detaljerede regler, proceskrav

og implementeringskrav, eller udvikles *nye* IT-redskaber fra centralt hold.

Og det er en klar forudsætning, at de omlægninger og forenklinger, der kommer ud af denne proces, implementeres i et tæt samspil med jobcentrene og a-kasserne, KL og Danske A-kasser.